

Světová meziválečná literatura

Jakub Rádl

28. září 2020

Obsah

1	Rusko	2
1.1	Michail Šolochov (1905–1984)	2
1.2	Maxim Gorkij (1868–1936)	2
1.3	Michail Bulgakov (1891–1940)	3
1.4	Boris Pasternak (1890–1960)	3
1.5	Ivan Bunin (1870–1953)	4
2	Německo	4
2.1	Erich Maria Remarque (1898–1970)	4
2.2	Heinrich Mann (1871–1950)	4
2.3	Thomas Mann (1875–1955)	5
2.4	Hermann Hesse (1877–1962)	5
2.5	Lion Feuchtwanger (1884–1958)	5
3	Francie	6
3.1	Guillaume Apollinaire (1880–1918)	6
3.2	Romain Rolland (1866–1944)	6
3.3	Henri Barbusse (1873–1935)	7
4	USA	7
4.1	Ezra Pound (1885–1972)	7
4.2	Ernest Hemingway (1899–1961)	7
4.3	Francis Scott Fitzgerald (1896–1940)	8
4.4	John Steinbeck (1902–1968)	8
4.5	William Faulkner (1897–1962)	9
5	Pražská německá literatura	9
5.1	Franz Kafka (1883–1924)	9
5.2	Franz Werfel (1890–1945)	9
5.3	Gustav Meyrink (1868–1932)	9
5.4	Max Brod (1884–1968)	10
6	Británie	10
6.1	Antoine de Saint-Exupéry (1900–1944)	10
6.2	David Herbert Lawrence (1885–1930)	10
7	Drama	10
7.1	George Bernard Shaw (1856–1950)	10
7.2	Luigi Pirandello (1867–1936)	10
7.3	Guillaume Apollinaire (1880–1918)	11
7.4	Bertold Brecht (1898–1936)	11
7.5	Frederico García Lorca (1898–1936)	12
7.6	Eugene O’Neil (1888–1953)	12

Toto dílo *Světová meziválečná literatura* podléhá licenci Creative Commons [CC BY-NC 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/).
(creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/)

1 Rusko

1.1 Michail Šolochov (1905–1984)

- vrcholný klasik sovětské literatury
- románová epopoj **Tichý Don**
 - sleduje osudy kozáka Grigorije Melechova bojujícího v první světové válce
 - Melechov přechází od Rudých k Bílým a zpět, nechce být ani na jedné straně
 - popisuje hrůzy války a tragickou lásku mezi Grigorijem a Aksinjou
- **Donské povídky**
- novela **Osud člověka**
 - hlavní hrdina přišel ve válce o rodinu, později nachází smysl života v péči o válečného sirotka+

1.2 Maxim Gorkij (1868–1936)

- vlastním jménem Alexej Maximovič Peškov
- osiřel, těžké dětství, od deseti let pracoval
- píše o životě „bosáků“ - lidí žijících ne vlastní vinou na okraji společnosti
- povídka **Makar Čudra**
- soubor **Črty a povídky**
- verše **Píseň sokolu**
- dramata **Měšťáci, Na dně**
 - zachycují svět v kontrastech, důraz na určitou společenskou skupinu, ne na individuální postavy
- román **Forma Gordějev**
 - hlavním hrdinou je syn obchodníka, který se nechce přizpůsobit kupecké morálce a nakonec končí v blázinci.
- 1905 vyhnán do USA režimem (sympatizoval s levicovými radikály)
- román **Matka**
 - líčí proměnu obyčejné ženy v uvědomělou revolucionářku
 - snaha o typizaci a schematizaci
- román **Podnik Artamonových** - zachycuje vzestup, stagnaci a pád tří generací podnikatelů
- román **Život Klíma Samgina**
 - intelektuál, který sympatizuje s reformou, ale nedokáže se ztotožnit s radikálním hnutím
 - „zbytečný člověk“
- drama (první díl zamýšlené pentalogie) **Jegor Bulyčov a ti druzí**
 - těžce nemocný kupec, který se nemůže ztotožnit s hodnotami své sociální vrstvy
- díla byla interpretována zjednodušeně, pozdější tvorba označena za socialistický realismus, zvolen předsedou jednotné spisovatelské organizace
- nemluvil o gulazích
- pravděpodobně zavražděn na pokyn Stalina

1.3 Michail Bulgakov (1891–1940)

- díla vznikala jako „tajná“ literatura, protože bylo jasné, že za Stalina nebudou vydána → vydána desetiletí po smrti
- společně s Pasternakem patří k tzv. „vnitřní emigraci“
- původně vystudoval medicínu, pak se stal spisovatelem
- román **Bílá garda**
 - popisuje tragicko-groteskní osudy obětí boje bílých proti rudým
- drama **Dni Turbinových** – divadelní verze Bílé gardy
 - jako jedna z mála her se hrála v divadle MCHAT za jeho života
- drama **Molière, Puškin, Poslední dny**
 - vrchol Bulgakovovy dramatické tvorby
 - konflikt umělce s mocí
- novela **Psí srdce**
 - vydaná 1987, zločinný experiment spočívající v implantaci psího srdce do člověka → „sovětský člověk“
 - zlověstná karikatura člověka
- román **Divadelní román**
 - vyšel 1965, popisuje atmosféru v MCHAT
 - příběh o spisovateli a jeho knize vydané napospas zvůli a náhodě
- román o d'áblovi **Mistr a Markétka**
 - pracoval na něm dvanáct let, upravoval ho i v posledních dnech života
 - zveřejněn 1966, silně cenzurovaný
 - prolíná biblický příběh o Pilátovi s řáděním d'ábla Wolanda v Moskvě na přelomu 20. a 30. let
 - inspirace v Goethově Faustovi, u N. V. Gogola

1.4 Boris Pasternak (1890–1960)

- legendární básník i prozaik, překladatel Shakespeara
- rodina významného malíře, matka klavíristka, studoval hudbu
- věnoval se filozofii
- tvorba poezie z počátku kolísá mezi symbolismem a futurismem
- sbírky **Život - má sestra, Druhé zrození**
 - úvahovost, komorní ladění → protiváha k politické tvorbě Majakovského
- poema **Poručík Šmidt**
- novela **Malá Luversová**
 - představuje svět jako záznam nekonečně proměnlivých stavů hlavní postavy
- lyrická autobiografie **Glejt**
- román **Doktor Živago**
 - zachycuje složité postavení ruské inteligence, ztělesnění mužem, který protestuje proti ponižování lidskosti „všeho živého“ → Živago
 - sleduje osudy Živaga od dětství přes 30 let, vývoj jeho charakteru, názorů a vztahů
 - Živago nakonec umírá, jeho láska Lara se umírá v koncentračním táboře
 - mnoho lyrických pasáží

1.5 Ivan Bunin (1870–1953)

- jeho krátké prózy jsou mozaikou systematicky poskládaných detailních „fotografií“
- jak v tvorbě tak v životě uznával pouze věci, které jsou vyjímečné, jedinečné, neopakovatelné
- hlavním tématem tvorby je zanikání, hrdinové jsou zranitelní, mají sklon k tragickým činům, jsou poraženi, rezignují. Bunin je neomlouvá, je nemilosrdný
- povídka **Antonovská jablka**
 - popisuje mizející „šlechtická hnízda“
- novely **Vesnice, Suchodol** – zachycují obraz ruské vesnice
- novela **Pán ze San Franciska**
 - kritizuje podnikatele, kapitalisty
- 1920 odchází do exilu do Francie
- milostné novely **Případ korneta Jelagina, Mítova láska, Temné aleje**

2 Německo

- po nástupu Hitlera odešlo mnoho spisovatelů do exilu (i do ČSR)
- snaha o vytvoření protiváhy k Hitlerovu režimu

2.1 Erich Maria Remarque (1898–1970)

- román **Na západní frontě klid**
 - „pokus podat zprávu o generaci, která byla zničena válkou, i když unikla jejím granátům“
 - vychází z vlastních zkušeností na wojně
 - **Pavel Bäumer** pod vlivem propagandy dobrovolně se spolužáky narukoval, popisuje šikanující výcvik a průběh války, smrt kamarádů, nakonec sám umírá
- román **Cesta zpátky** – volné pokračování
- odchází do Švýcarska, později do USA
- další romány věnované osudům emigrantů a obětem koncentračních táborů

2.2 Heinrich Mann (1871–1950)

- snaha o zachycení zhoubných rysů měšťácké mentality
- snaha o rozvedení typu poddaného-tyrana
- román **Profesor Neřád**
 - **profesor Raata** je přísný profesor, který vyžaduje absolutní poslušnost a trestá za nejmenší prohřešky
 - zamiluje se do podprůměrné zpěvačky s nevalnou morálkou
 - po odhalení vztahu se s ní ožení a z cesty svádí i další občany města
- román **Poddaný**
 - **Diederich Hessling** – rozporný vztah s otcem – bojí se ho, ale vzhlíží k němu
 - podřizuje se přísnému režimu otce i školy, protože očekává, že tím na oplátku získá část moci
- romány **Mládí krále Jindřicha IV., Zrání krále Jindřicha IV.**
 - tolerantní humanisticky založený panovník, který dokázal ve Francii 16. století ukončit náboženské války a nastolit mír

2.3 Thomas Mann (1875–1955)

- ovlivněn A. Schopenhauerem, F. Nietzsche a R. Wagnerem → pesimismus, spojení umění s chorobou, fascinace smrtí, tendence vnímat skutečnost v protikladech
- román **Buddenbrookovi**
 - líčí vývoj a úpadek jedné rodiny
 - původně prosperující patricijská rodina, během dvou generací ztrácí obchodní a životní sílu, naopak ale kulturně a duchovně roste. Členové se zajímají o filozofii, hudbu a divadlo
 - čím více se postavy upínají k duchovnu, tím více psychicky a fyzicky chřadnou
- v další tvorbě komplikovaná kombinace stylů a vyprávěcích prvků, hluboká psychologie, parodie
- novela **Smrt v Benátkách**
 - **Gustav Aschenbach** – pracovitý a vážený spisovatel, umělec, jež opovrhne průměrností a hledá opojení a vášeň
 - setká se s chlapcem **Tadziem**, vnímá ho jako ztělesnění krásy
 - touží po absolutním splynutí s ním, je pohlcen vášní
 - s chlapcem nikdy ani nepromluví, zemře na cholera, ale šťastný a uvolněný

2.4 Hermann Hesse (1877–1962)

- hrdina – romantický poutník, který z měst přechází do lesů, kde hledá a nachází pocit sounáležitosti se světem a všemi živými tvory
- později ovlivnění východními naukami → smíření se smrtí
- román **Stepní Vlk**
 - **Harry Haller** – nezakotvený spisovatel bojující s rozpolcením své osobnosti na spořádaného občana a nezkrotného vlka
 - během pouti „chutnající po nesmyslu a zmatku“ se setkává se svým druhým já – Hermínou
 - skrze ni poznává lákadla a svody světa
 - nakonec se ocitá v Magickém divadle, díky kterému překoná svou životní krizi
- román-esej **Hra skleněných perel**
 - zachycuje duchovní elitu, která si vytvořila ideální mravně přísné a ušlechtilé společenství, jež ale pomíjí to co se děje v normálním světě

2.5 Lion Feuchtwanger (1884–1958)

- židovský romanopisec a dramatik, překladatel
- za Hitlera emigroval od Francie
- humanisticky a ostře protifašisticky orientovaný spisovatel, znamenitý vypravěč
- román **Žid Süß**
 - popisuje 30. léta 18. století v Německu rozdrobeném na řadu států, které mezi sebou bojují o moc
 - hlavní postavou je schopný, ale bezvýznamný židovský obchodník Josef Openheimer Süß
- **Židovka z Toleda**
 - popisuje soužití Židů, křesťanů a muslimů ve středověkém Španělsku
 - námětem byl milostný příběh kastilského krále Alfonse a židovské dívky Raquel, dcery králova ministra

3 Francie

3.1 Guillaume Apollinaire (1880–1918)

- zemřel na španělskou chřipku po zásahu granátem
- básník a prozaik, tvořil v duchu moderních směrů
- ovlivněn Picasem, Braquem, Bretonem, inspiroval mnoho spisovatelů (i českých)
- neodmítal, živil se vlastní tvorbou a úřednictvím
- povídky **Kacíř a spol**
 - **Pražský chodec**
- román **Zahnívající kouzelník**
 - Vítězslav nezval: Podivuhodný kouzelník
- sbírka **Alkoholik** (kubofuturismus)
 - snaha o propojení minulosti, přítomnosti, různých míst ve světě → nemá jednotný motiv
 - báseň **Pásmo**
 - vychází z něj útvar pásma
 - lyrický žánr
 - polytématické, časové skoky, prolínání časových linií, bez interpunkce
 - proud vědomých myšlenek, řetězení metafor
- sbírka **Kaligramy** (kubofuturismus)
 - vniká ve válečných letech
 - střípky rozhovorů, situací z lidského života, inspirující věty vytržené z kontextu
- hra **Prsy Tirésiovy** (surrealismus)
 - odehrává se v Zanzibaru, hlavní postava Tereza se rozhodne emancipovat
 - dohnáno k absurditě, kdy se Tereza rozhodne stát mužem Tirésiem
 - manžel se rozhodne převzít naopak její roli
 - nakonec se vrací do normálu

3.2 Romain Rolland (1866–1944)

- studoval historii → profesor dějin hudby na Sorboně
- v díle se vyskytuje patos, metafory, symboly, charakterově vyhraněné postavy, postavy s „čistým pohledem a čistým srdcem“
- do díla se promítá pacifismus
- divadelní trilogie **Divadlo Revoluce: Vlci, Danton, Čtrnáctý červenec**
- životopisy **Beethoven, Gándhí**
- román-řeka **Jan Kryštof**
 - pojednává o životě hudebního skladatele, zahrnuje životopisné prvky z života Beethovena a dalších skladatelů
 - vyjadřuje se k současným společenským otázkám, socialistické myšlenky
- válečná novela **Petr a Lucie**
- román **Dobrý člověk ještě žije**
 - líčí radosti a strasti života moudrého truhláře na přelomu 16. a 17. století

3.3 Henri Barbusse (1873–1935)

- prozaik, novinář, politik – komunistická strana
- původně literární kritika (Emile Zola) a romantické básně, později protiválečné naturalistické romány
- založil protiimperialistickou organizaci Clarté (Jasnost), která existuje do dnes
- román **Oheň**
 - román o hrůzách války
 - původně válku obdivoval jako boj za mír → narukoval → zjistil skutečnost
- román **Peklo**
 - naturalistické zobrazení moderního velkoměsta
- román **Jasno**
 - odsuzování války
- eseje **Světlo v propasti**, **Dopisy duševním pracovníkům**
- reportáže **Gruzie**, **Rusko**, **Různé zprávy**
- povídky **Šílenství lásky**

4 USA

- básnické uskupení modernistů z Británie a USA

4.1 Ezra Pound (1885–1972)

- Američan, který žil delší dobu v Evropě → obeznámen s místní tvorbou
- obohacuje americkou literaturu evropskými myšlenkami
- hlavní představitel hnutí
- kontroverzní postava – podporuje vyostřené nacionalistické ideály → fašismus, antisemitismus, účastnil se protiamerického rozhlasového vysílání v Itálii
- označen za velezrádce (trest zmírněn kvůli nesvéprávnosti)
- básně mají být přesné, jasné, nenarušované metaforami i přesto hledá hlubší významy za realitou
- **vorticismus** – vyjadřuje chaos světa, poezie mu má vtisknout nějaký řád
- sbírka **Zpěvy** (Cantos)
 - celoživotní dílo
 - volný verš
 - pohled na historii lidstva od starověku po moderní dějiny USA

4.2 Ernest Hemingway (1899–1961)

- jeden z nejpopulárnějších spisovatelů 20. století
- 1954 – získal Nobelovu cenu za literaturu
- otec lékař, milovník přírody, rybář, lovec, matka přísná, zbožná
- novinář, dobrovolník Červeného kříže v Itálii, válečný korespondent ve Španělsku, po válce se přestěhoval do Paříže, později na Kubu, ztrácí tvůrčí schopnost, deprese, zastřelil se
- psal hodně povídek – jsou v nich patrné jeho záliby a názorový vývoj
- povídky **Můj táta**, **Vojákův návrat**, **Kočka v dešti**, **Čistý, dobře osvětlený podnik**, **Krátké štěstí Felixe Macombera**, **Sněhy na Kilimandžáru**

- román **Sbohem armádo**
 - poručík **Frederick Henry** je zmýlen za zběha a málem popraven, obrací se k válce zády, později žije ve Švýcarsku s Catherin, ta porodí mrtvého chlapce a sama brzy umírá
- román **Mít a nemít**
 - popisuje ztroskotání muže snažícího se si zachovat nezávislost a slušnou existenci
 - „Člověk sám nemá tu nejmizernější a nejzkurvenější šanci“
- román **Komu zvoní hrana**
 - sleduje osudy dobrovolníka Roberta Jordana na republikánské straně občanské války ve Španělsku
 - vztah s partyzánkou Marií
- novela **Stařec a Moře**
 - líčí zápas kubánského rybáře s obrovskou rybou
 - hodiny zápasí s zachycenou rybou, která odtáhla jeho loď na širé moře, pak bojuje se žraloky, nakonec dojede do přístavu s kostrou ryby
 - symbolický příběh – rybář = člověk, ryba = příroda, žraloci = zlo
 - typické pro Hemingwaye:
 - hlavní hrdina – muž vystavený mravní i fyzické zkoušce
 - přehledný děj se odehrává mimo Ameriku
 - filosofické a společenské otázky
 - důležitý vnitřní monolog hrdiny

4.3 Francis Scott Fitzgerald (1896–1940)

- román **Velký Gatsby**
 - vyvrací to že bohatství otevírá „bezbřehé“ možnosti
- román **Něžná je noc**
 - zachycuje duševní rozklad mladého psychiatra, který si vzal bohatou pacientku
 - proměna „amerického snu“ v noční můru
- povídky **Povídky jazzového věku**

4.4 John Steinbeck (1902–1968)

- romance **Pláň Tortilla**
 - o životě party dobrosrdečných povalečů
- romance **Na plechárně**
 - navazuje
- novela **O myších a lidech**
 - o zhroucení životního snu svérázné dvojice kovbojů
- román **Na východ od ráje**
 - kombinace kroniky, autobiografie a vymyšleného příběhu
 - obsahuje aluze na Bibli

4.5 William Faulkner (1897–1962)

- hlavní představitel „jízanské literatury“ – inspirován rodinnou historií
- román **Sartoris**
 - popisuje život v městě Jefferson v okrese Yoknapatawpha (inspirace Oxford, Mississippi)
 - postavy přecházejí od dalších děl
 - popisuje nejen problémy Jihu, ale také touhu vymanit se z konvencí a žít přirozený život
- román **Hluk a vřava**
 - metoda proudu vědomí – složité schéma více vyprávěcích rovin
- román **Když jsem umírala**
 - přesun umírající matky k místu pochování svých příbuzných
- román **Svatyně**
 - komerčně nejúspěšnější

5 Pražská německá literatura

- autoři německého původu, kteří se narodili v Česku, či sem odešli do exilu

5.1 Franz Kafka (1883–1924)

- židovského původu po matce, psal německy, špatný vztah s otcem, zemřel na tuberkulózu
- vystudoval práva, psaní pro něj byla autoterapie, nechtěl svá díla vydat
- čtyřikrát zasnoubený, ze strachu se ale ani jednou neoženil
- za života publikoval jen několik povídek, zbytek publikoval po smrti Max Brod
- nedokončený román **Amerika**
 - časové skoky – chybějící kapitoly, které zamýšlel dopsat
- opakované motivy provinění a neúměrně vysokého trestu (pod. Erben), postava často sama nerozumí svému provinění
- postavy mají špatný vztah ke společnosti, jsou někým utlačovány, neumí se bránit

5.2 Franz Werfel (1890–1945)

- ovlivněn expresionismem, Kafkou
- román **Čtyřicet dnů**
 - vyjadřuje odpor vůči bezpráví
 - chtěl poukázat na utrpení křesťanů, Tureckou genocidu arménské menšiny → nezáměrná alegorie proti fašismu
- **Ne vrah, ale zavražděný je vinen, Sjezd abiturientů**
 - kriticky popisuje morálku společnosti

5.3 Gustav Meyrink (1868–1932)

- román **Golem**
 - odehrává se v židovském ghetu, přetváří prastarou legendu a rozvíjí oblíbené novoromantické téma dvojnickví

5.4 Max Brod (1884–1968)

- vydával Kafkova díla

6 Británie

6.1 Antoine de Saint-Exupéry (1900–1944)

- letec, čerpal ze zkušeností
- byl sestřelen v druhé světové válce při průzkumném letu, neútočil zpátky, pravděpodobně se nechal sestřelit, protože už neměl dál létat kvůli zdravotnímu stavu
- filosofická pohádka **Malý princ**
 - lehce uchopitelný
 - pilot havaruje v poušti a pokouší se opravit letadlo (z vlastní zkušenosti), potká Malého prince, z malé planety, ze které odešel a hledá odpovědi
 - princ postupně putuje po planetách a setkává různé lidi symbolizující různé vlastnosti
 - popisuje rozpor mezi světem dospělých a světem dětí
 - úryvek str. 97 –

6.2 David Herbert Lawrence (1885–1930)

- román **Milenec lady Chatterleyové**
 - kontroverzní sexuální téma → skandál
 - manžel ochrnul → neschopný pohlavního styku → psychické dopady na něj i na manželku

7 Drama

7.1 George Bernard Shaw (1856–1950)

- Irsko
- ironický, sarkastický autor, mří na morálku vyšší společnosti
- drama **Svatá Jana**
 - Johanka z Arku
- drama **Pygmalion**
 - čerpá z Naso: Metamorphosis (vysochal sochu ženy, která byla tak pěkná, že se do ní zamiloval, Afrodita mu ji oživila
 - k lingvistickému profesoru Higinsovi přijde květinářka Lisa
 - profesor se vsadí s přítelem, že Lisu naučí spisovně mluvit
 - Lisu vychová a zamiluje se do ní
 - podklad pro muzikál My Fair Lady

7.2 Luigi Pirandello (1867–1936)

- Itálie
- dramatik, ředitel divadla
- zpracovával běžné náměty (vztahy, láska)
- podrobné scénické poznámky (pod. Mrštíkové)
- drama **Každý má svou pravdu**
- drama **Šest postav hledá autora**

- režisér zkouší divadlo, 6 dětí přijde na scénu a začnou ho přesvědčovat, že jejich životní příběh je lepší a má ztvárnit ten
- následně každá postava vypráví příběh ze svého pohledu
- původní herci a režisér vstupují do příběhu s poznámkami
- avantgardní, „divadlo na divadle“, směřuje k absurdnímu dramatu

7.3 Guillaume Apollinaire (1880–1918)

- Francie
- zemřel na španělskou chřipku po zásahu granátem
- básník a prozaik, tvořil v duchu moderních směrů
- ovlivněn Picasem, Braquem, Bretonem, inspiroval mnoho spisovatelů (i českých)
- neodmítal, živil se vlastní tvorbou a úřednictvím
- povídky **Kacíř a spol**
 - **Pražský chodec**
- román **Zahnívající kouzelník**
 - Vítězslav nezval: Podivuhodný kouzelník
- sbírka **Alkoholik** (kubofuturismus)
 - snaha o propojení minulosti, přítomnosti, různých míst ve světě → nemá jednotný motiv
 - báseň **Pásmo**
 - vychází z něj útvar pásmo
 - lyrický žánr
 - polytématické, časové skoky, prolínání časových linií, bez interpunkce
 - proud vědomých myšlenek, řetězení metafor
- sbírka **Kaligramy** (kubofuturismus)
 - vniká ve válečných letech
 - střípky rozhovorů, situací z lidského života, inspirující věty vytržené z kontextu
- hra **Prsy Tirésiovny** (surrealismus)
 - absurdní drama
 - odehrává se v Zanzibaru, hlavní postava Tereza se rozhodne emancipovat
 - dohnáno k absurditě, kdy se Tereza rozhodne stát mužem Tirésiem
 - manžel se rozhodne převzít naopak její roli
 - nakonec se vrací do normálu

7.4 Bertold Brecht (1898–1936)

- Německo
- levicově zaměřený
- **epické divadlo**
 - opak aristotela, který tvrdil, že divák má divadlo prožívat
 - divák si má celou dobu uvědomovat, že před sebou má divadlo
 - **zcizovací efekt** – herci vystupují z děje, baví se spolu, vedou diskusi s publikem
 - děj přerušovaný písněmi
- drama **Matka kuráž a její děti**
 - námět z H. J. Christofel von Grimmelshausen: Poběhlíci Kuráž
 - dítě je vychovááno nevlastní matkou, později se soudí s vlastní matkou, komu patří
 - soudce dá dítě doprostřed ať se o ně tahají, nevlastní matka, která dítě doopravdy miluje se ho vzdá, protože mu nechce ublížit
 - soudce rozhodne, že dítě patří té, která se ho vzdala

7.5 Federico Garcia Lorca (1898–1936)

- Španělsko
- zemřel během španělské občanské války
- kritika tradičních hodnot, tradic
- drama **Pláňka**
- drama **Dům Bernardy Albové**
 - tragédie žen ve španělských vesnicích
 - sociální kritika tradic – po smrti muže žena uzavírá z tradice svůj dům, ničí tím život svých dcer (domácí vězení)
 - mládenec Pepe si má vzít tu nejstarší, miluje tu nejmladší, ta spáchá sebevraždu
- drama **Krvavá svatba**
 - odehrává se na venkově, jde o tradice, postavy nemají jména
 - jediná postava se jménem je Leonard
 - ostatní postavy archetipální (nevěsta, ženich, otec, matka)
 - velkou roli hrají postavy a říkanky
 - domluvené manželství na venkově, Leonard ale má zájem o nevěstu, se kterou dříve chodil, ale oženil se s její sestřenicí. Po svatbě nevěsta uprchne s Leonardem. Leonard a ženich se navzájem zabijí.

7.6 Eugene O’Neil (1888–1953)

- psychologická dramata – zabývá se psychologickými problémy postav a hodně rozvádí pozadí problémů
- drama **Smutek sluší Elektře**
 - zpracováno v antice (Sofokles, Aischilos, Euripides)
 - Elektra navede svého bratra aby pomstil svého otce (zabit matčíným milencem) -> psychická nestabilita (zabije matku)
- drama **Cesta dlouhým dnem do noci**
 - Matka (Mary) je závislá na opiátech, které jí byly podávány na po porodu
 - otec (Tyron) má problémy s penězi
 - syn (Jamie) je alkoholik
 - syn (Edmund) má tuberkulózu
 - třetí syn umřel na spalničky